

Студијски програм: Мастер академске студије специјалне едукације и рехабилитације
Назив предмета: Специјална едукација и рехабилитација – принципи и пракса у рехабилитацији
Наставник: Веселиновић М. Мила
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета Циљ предмета је да проширивање теоријских и практичних знања о дијагностици и рехабилитацији код деце и омладине са сметњама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом.
Исход предмета Студенати ће бити оспособљени за примену метода и техника развоја вештина у области: бриге о себи, продуктивности и слободог времена; дизајнирање програма подршке као интегралног дела рехабилитације особа са инвалидитетом.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> 1. Савремени приступи инвалидитету и особама са инвалидитетом 2. Дијагностика и рехабилитација код деце до треће године 3. Израда интервенцијских планова подршке 4. Развој и подстицање прагматских способности код деце и одраслих 5. Патологија вербалне комуникације код одраслих особа 6. Поремећаји централног процесирања 7. Самозаступање деце и омладине са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом 8. Становање уз подршку 9. Запошљавање 10. Слободно време 11. Вредновање квалитета живота кроз вредновање квалитета подршке 12. Сексуалности особа са инвалидитетом 13. Социјална партиципација 14. Практика заснована на доказима о методама/терапијама/програмима у области специјалне едукације и рехабилитације 15. Етика у раду са ОСИ <i>Практична настава:</i> <i>Вежбе</i> (вежбе ће пратити теоријски део наставе): 1. Дијагностика и рехабилитација код деце до треће године. 2. Израда интервенцијских планова подршке 3. Развој и подстицање прагматских способности код деце и одраслих. 4. Развој вештина самозаступања деце и омладине са сметњама у развоју и особа са инвалидитетом. 5. Планирање програма Становање уз подршку. 6. Програме запошљавања особа са инвалидитетом. 7. Креирање програма за област слободног времена. 8. Вредновање квалитета живота кроз вредновање квалитета подршке. 9. Сексуалност особа са инвалидитетом. 10. Процена фактора који утичу на социјалну партиципацију. 11. Принципи праксе засноване на доказима о методама/терапијама/програмима у области специјалне едукације и рехабилитације. 12. Етика у раду са особама са инвалидитетом
Литература <i>Обавезна</i> 1. Sonksen P.M. Developmental assessment: Theory, practice and application to neurodisability. John Wiley & Sons, 2016. 2. Jill Jenkinson J. Hydev T., Ahmad S. Building blocks for learning: occupational therapy approaches. John Wiley & Sons, Ltd., 2008. 3. Bricker D, Waddell M. Assessment, evaluation, and programming system for infants and children, Volume 4, AEPS Curriculum for Three to Six Years. Paul H. Brookes Publishing Co., Baltimore, 1999. 4. Cripe J, Slentz K, Bricker D. AEPS Measurment for three to six years, Paul H. Brookes Publishing Co., Baltimore; 2000. 5. Barešić-Valić V. Procjena u funkciji zapošljavanja. U: Bratković, D. (Ur.): Zapošljavanje uz podršku (71-77). Udruga za promicanje inkluzij, Zagreb; 2005. 6. De Jong J. Bilingualism and language impairment. U: Ball, M.J., Perkins, M.R., Müller, N., Howard, S. (ur.) The Handbook of Clinical Linguistics. Blackwell; 2008. 7. Genesee F, Paradis, J, Crago M. Dual language development and disorders: A handbook on bilingualism and second language learning. Baltimore, MD: Brookes; 2004. 8. Paradis J. Bilingual children with specific language impairment: Theoretical and applied issues. Applied Psycholinguistics. 2008;28:551–564. 9. Paradis J. On the relevance of specific language impairment to understanding the role of transfer in second language acquisition. Applied Psycholinguistics. 2004; 25:67–82. 10. Paradis J, Crago M, Genesee F, Rice M. Bilingual children with specific language impairment: How do they compare with their

monolingual peers? Journal of Speech, Language and Hearing Research. 2003;46:1–15.

11. Crutchley A, Botting N, Conti-Ramsden G. Bilingualism and specific 51 language impairment in children attending language units. European Journal of Disorders of Communication. 1997. 32:267-276.
12. Kovačević M, Pavličević-Franić D. Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini I: prikazi, problemi, putokazi. Zagreb - Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu; Naklada Slap; 2002.
13. Pavličević-Franić D, Kovačević M. Komunikacijska kompetencija u višejezičnoj sredini II: teorijska razmatranja, primjena. Zagreb - Jastrebarsko: Sveučilište u Zagrebu; Naklada Slap; 2003.
14. Vuković M. Tretman afazija. Beograd. FASPER; 2008. 15. Konsuelo-Talijan B, Đorđević M. Deinstitutionalizacija i kvalitet života osoba sa intelektualnim teškoćama kao izazov uslugama socijalne zaštite. Zbornik radova. 2012; (9):7-18.
15. Kaljača S, Dučić B. Deinstitutionalizacija i kvalitet života u zajednici osoba sa intelektualnom ometenošću. Beogradska defektološka škola. 2010. 16(2), 47: 407-417.
16. Petrović B, Stojisavljević D, Lukić D. Community-based supported housing for people with disabilities in Serbia: Some indices of quality of service. Teme. 2016; 40(1):69-83. 18. Tamaš, D. Tip stanovanja i kvalitet života osoba sa intelektualnom ometenošću. Diss. Univerzitet u Beogradu-Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju; 2015.
17. Bratković D. Edukacija o spolnosti osoba s mentalnom retardacijom: priručnik. Hrvatski savez udruga za osobe s mentalnom retardacijom, Zagreb; 2000.
18. Cuskelly M, Gilmore L. Attitudes to Sexuality Questionnaire (Individuals with an Intellectual Disability): Scale development and community norms. Journal of Intellectual and Developmental Disability. 2007;32 (3):214–221.
19. Chang F-H, Coster WJ. Conceptualizing the construct of participation in adults with disabilities. Arch Phys Med Rehabil. 2014; 95(9):1791-1798.
20. Crawford A, Hollingsworth HH, Morgan K, Gray DB. People with mobility impairments: physical activity and quality of participation. Disabil Health Journal. 2008;1(1):7-13.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 45	Практична настава: 30
------------------------------------	------------------------------	------------------------------

Методе извођења наставе
Предавања, рад у малим групама, радионичарски рад, презентације...

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испит	
колоквијум-и		.....	
семинар-и	40		